

Dinamització del procés participatiu per a potenciar la vinculació dels equipaments cívics al seu entorn

Informe de la sessió

El Prat de Llobregat, 26 d'octubre de 2017

Índex

1. Presentació.....	3
2. Persones participants	5
3. L'equipament en una paraula.....	6
4. Quines són les necessitats del nostre territori sobre les quals l'equipament podria tenir un paper?	7
5. Com podria enfortir el Casal la vinculació al territori?	10
6. Quines accions es poden promoure per crear comunitat i arrelament entorn al casal amb les persones usuàries i entitats de la població?	11
7. Valoració de la sessió.....	12

1. Presentació

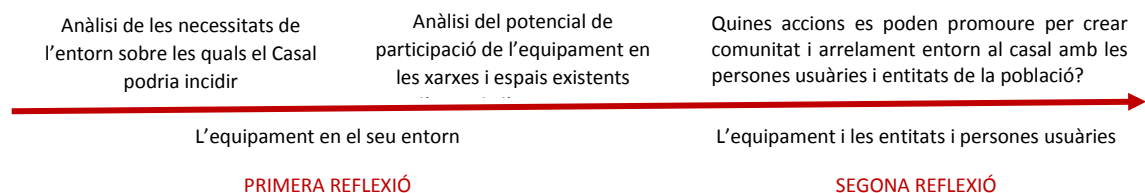
Des del *Departament de Treball, Afers Socials i Famílies*, a través de la *Direcció General d'Acció Cívica i Comunitària*, conjuntament amb la *Direcció General de Transparència, Dades Obertes i Qualitat Democràtica*, del *Departament d'Afers i Relacions Institucionals i Exteriors i Transparència* s'està impulsant un procés de reflexió amb relació a les potencialitats del paper dels equipaments cívics (EC) en el territori.

En aquest marc, durant els mesos d'octubre i novembre s'estan organitzat unes sessions de treball arreu de Catalunya, amb l'objectiu de reflexionar conjuntament i compartir les oportunitats en l'acció de l'equipament cívic en el seu entorn i quina ha de ser la seva implicació en el seu entorn proper, en el seu treball amb la comunitat i en el seu aspecte inclusiu.

El passat dilluns 26 d'octubre de 2017 es va realitzar una sessió de reflexió respecte el paper dels equipaments cívics de la Generalitat de Catalunya al Prat de Llobregat. La sessió es va realitzar de 17:00 a 19:30 hores al Casal Cívic El Prat de Llobregat- Delta del municipi.

Pel que fa al programa de la sessió, en primer terme el Sr. Francesc Molina va donar la benvinguda, compartir els objectius del procés i detallar el marc del debat. Seguidament, les persones participants van iniciar la reflexió i el debat per generar aportacions i propostes d'acord amb el següent esquema:

Esquema de reflexió

A continuació es presenten, en primer terme, les entitats i serveis participants, caracteritzant el perfil de persones assistents. En segon terme, queden recollits els resultats de la reflexió realitzada. Cada pregunta va generar un seguit de reflexions i

propostes, que han estat agrupades i sistematitzades. Per últim, es mostra la valoració mitjançant un qüestionari que aquelles persones que van voler van fer de la sessió.

2. Persones participants

Van assistir-hi 18 persones pertanyents a les següents entitats o serveis:

- Ajuntament del Prat - Pla d'Actuació de Sant Cosme PASC
- Fundació Secretariat Gitano-projecte ICI Sant Cosme
- Associació de Gent gran de Llobregat
- Associació de Veïns Sant Cosme i Sant Damià
- Banda de Música del Prat de Llobregat
- Comunitat Islàmica del Prat
- Grup Infantil del Prat
- Grup Infantil Sant Cosme GISC
- Associació de Veïns Nucli Antic
- Associació Criadors Raça Prat
- Associació Marea de Pensionistes
- Plataforma Afectados Hipoteca (PAH)

Pel que fa al perfil de les persones participants, d'acord amb les respostes obtingudes dels qüestionaris, un 54% eren homes i un 46%, dones. D'aquestes, un 46% eren nascuts a Catalunya i el 54 % a la resta d'Espanya. La majoria resideixen al municipi del Prat de Llobregat, excepte tres persones que viuen a Cerdanyola, Barcelona i Cornellà de Llobregat.

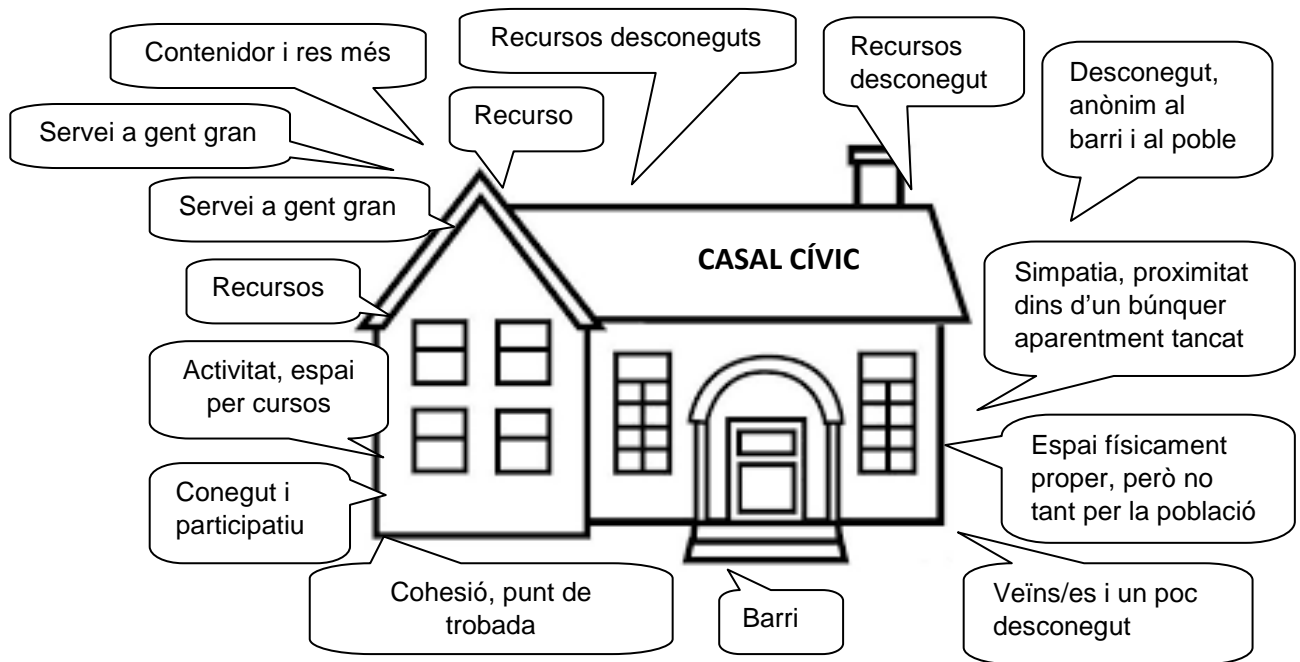
Referent a la seva situació laboral, un 57% estan jubilats o són pensionistes, i un 43% treballen. D'aquests últims, tots assenyalen fer-ho per compte d'un altre. Si analitzem el sector d'activitat principal, el sectors de l'administració, l'agricultura, la indústria, la cultura i lleure, i la salut i l'educació tenen un mateix percentatge, un 14%; mentre que un 29% indiquen altres activitats, com el sector de l'automoció o la dinamització.

Amb relació al nivell formatiu, un 20% tenen el primer grau, un altre 20% ESO o EGB o FP grau mitjà; un 7% va obtenir el FP grau superior i un 13% el batxillerat superior. Respecte als estudis universitaris, un 27% té una diplomatura i un 13% una llicenciatura.

A la pregunta de si formen part d'alguna entitat, un 25% de les respostes indiquen pertànyer a una entitat veïnal, un altre 25% a una entitat cultural o de lleure; un 13% a una entitat juvenil, un 6% a un col·legi professional i un 13% a altres tipus d'entitats, com associacions de gent gran i jubilats o una entitat de criador de la raça Prat.

3. L'equipament en una paraula...

Per iniciar la reflexió d'una manera activa i dinàmica es va demanar als i a les participants que es presentessin, dient el seu nom, l'entitat a la que pertanyien i que diguessin amb una paraula què era el Casal Cívic per a ells i elles. A continuació, es presenten les paraules citades:

En aquest primer moment de reflexió vivencial es van destacar aspectes com:

- Un primer bloc d'idees el reconeixen com un recurs al barri, que és present al territori, però en alguns casos és un recurs desconegut.
- Un segon bloc de paraules l'associen a un espai on es troben veïns i veïnes, un punt de trobada.
- Un últim bloc ho vincula amb relació a un espai on realitzar activitats, un recurs.

4. Quines són les necessitats del nostre territori sobre les quals l'equipament podria tenir un paper?

En segon lloc, la reflexió es va centrar en identificar necessitats del territori en les quals l'equipament cívic hi podria incidir. Les aportacions dels i de les participants van ser les següents:

Disposar d'espais lliures sense activitats fixa

- El Casal cívic hauria de tenir més disponibilitat d'espais, per dos motius: El primer, ja que la manca d'espais no permet improvisar o fer una cessió a una entitat per una acció puntual, al estar ocupats per activitats fixes; en segon lloc es valora que si es generés un espai de relació lliure, sense activitat dirigides, permetria que la interconnexió entre grups de persones i individus que venen a activitats o altres persones que no venen a realitzar activitats concretes. S'especifica que seria necessari que alguna persona vetlli per aquest espai i el seu bon funcionament.

Millorar els accessos, obrir el Casal a l'entorn

- Es valora que l'arquitectura de l'edifici (es parla de la imatge de búnquer) no convida a viure de cara al seu entorn, ni transmet atracció a les persones del territori. Per tant, es proposa obrir el centre *físicament*, millorant o canviant els accessos per atraure la vinculació, l'ús i la participació per part de la gent del barri, ja que es valora que les persones usuàries del barri de Sant Cosme són minoria.

Millora de la climatització

- Necessitat de disposar d'espais condicionats. S'assenyala que el calor marca els mesos d'utilització de les sales en condicions òptimes per a la persones, ja que durant els mesos de maig a setembre el calor és excessiu. Per tant, es proposa adequar-los físicament, ja que fa molta calor durant els mesos d'estiu.

Disposar de més espais de magatzem

- Es proposa crear més espai d'emmagatzematge donat que algunes entitats tenen necessitats no cobertes de guardar materials necessaris per la seva activitat.

Més activitats adreçades als joves i als adolescents

- Es considera la necessitat de crear espais adreçats al joves. Aquest hauria de ser un espai jove informal, en el qual no únicament hi hagués activitats dirigides. Podria ser un espai de trobada per a joves i/o activitats adreçades a joves (biblioteca, tallers, espai wifi, ping-pong, etc.).

Disposar de servei de bar o màquines

- Manca de bar o màquines de refrigeris. Actualment no hi cap màquina de *vending*, tot i que n'hi havien hagut, afirmen que les van treure per manca de consum.

Integrar al Casal cívic en els espais del barri

- L'equipament ha de ser un espai on visualitzar i compartir projectes de les diferents entitats del barri (Taula comunitària).

Espais d'intercanvi i aprenentatges

- Els coneixements i habilitats de les persones del territori i la seva potencialitat en l'equipament es concreten en dues línies:
 - Per una banda, com espai de formació per a joves i aturats, aprofitant el coneixement de la gent gran.
 - Per una altra banda, organitzant espais d'intercanvi, en les quals es generen dinàmiques de relació informal que puguin provocar noves interaccions i relacions entre les persones usuàries del Casal.

Sortir al carrer

- Es proposa *treure al carrer* tot el que es fa al Casal. Es tractaria de més enllà d'organitzar activitats dintre de l'edifici, fer-ho també fora, mostrant l'activitat i generant un escenari d'apropament de les persones que actualment no l'utilitzen.

Incrementar la difusió

- La millora de la difusió es planteja des de dos punts de vista: per una banda, buscant canals per fer més difusió per tal que totes les persones s'assabentin de tot el que es fa als centres cívics. Per una altra banda, promocionar totes les activitats que es realitzen al barri, difondre les activitats, formant part d'una xarxa de difusió de barri.

Facilitar els tràmits per fer activitats

- L'actual funcionament del Casal Cívic obliga a renovar la tramitació per fer activitats cada tres mesos. En aquest sentit, es proposa facilitar, agilitzar i flexibilitzar els tràmits (inscripcions, sol·licituds d'espais) permetent més estabilitat a la programació d'activitats.

Afavorir la continuïtat de les activitats

- Aquesta canvi trimestral del programa permet revisar i canviar d'activitats cada tres mesos d'acord amb les necessitats i/o oportunitat detectades. Però, també pot generar una manca de continuïtat de les activitats, de manera tal que si comences a aprendre una cosa en ocasions no pots continuar-ho. S'aposta per donar continuïtat a les activitats iniciades.

Introduir el perfil de dinamitzador/a del Casal

- Disposar de dinamitzadores, com a professionals que promoguin la connexió i la interrelació entre la gent.

Ampliació de l'horari

- Es valora que caldria ampliar l'horari, ja que actualment s'obre a les 10 i es tanca a les 21.30 hores., entre setmana. I els caps de setmana fins les 19.30 hores. Això afecta a la realització d'activitats, com el ball, ja que les persones assistents es quedarien més estona fent l'activitat.

Altres:

Tot i que s'era conscient que la reflexió i el debat es centraven en altres eixos, sí es va voler insistir en la necessitat d'una residència de gent gran i en la millora de l'atenció a la gent a gran, amb la creació de centres de dies.

5. Com podria enfortir el Casal la vinculació al territori?

Les persones participants també van reflexionar amb relació a com el Casal podria tenir un paper més actiu en la comunitat i la xarxa de relacions del territori, indicant si trobaven a faltar el Casal en algun espai de relació, treball o participació del barri o territori. I en aquest sentit es va assenyalar les següents consideracions.

- Més programació atractiva per **facilitar la connexió directa amb determinats col·lectius del barri**. Es valora que el Casal hauria de ser un espai de referència del barri. Cal generar més vinculació de la dinàmica de l'equipament Delta amb la dinàmica comunitària del barri de Sant Cosme.
- **Connectar els diferents barris amb aquest barri**, Sant Cosme, perquè es vinculi al territori. Es valora que molta gent de fora del barri ve a l'equipament a fer activitats. Això es una oportunitat perquè la gent que no el coneix pugui canviar la mirada sobre el barri. Per tant, caldria **facilitar el coneixement del barri de Sant Cosme** i la superació de determinats estereotips. Es tracta de generar accions que superin la situació actual de persones que consumeixen activitats però no es vincula ni coneixen el barri.
- **Facilitar** més la trobada, la interconnexió i el **treball conjunt entre les entitats** del barri.
- Fer **espais de planificació, programació i avaluació participativa** amb entitat i grups de l'equipament.
- **Coordinar les activitats** del Casal amb les entitats.
- **Coordinació entre els centres municipals i autonòmics**, per tal d'optimitzar recursos.

6. Quines accions es poden promoure per crear comunitat i arrelament entorn al casal amb les persones usuàries i entitats de la població?

Finalment, la reflexió es va centrar en com promoure la implicació, l'arrelament i els vincles de les persones usuàries i les entitats amb el Casal. Les aportacions van ser les següents:

- Crear espais de trobada i interconnexió personal agradables i humanitzats, tant per al públic en general com específics per als joves.
- Crear un figura dinamitzadora.
- Gestionar l'equipament en termes de cogestió/coprogramació de les activitats i els espais.
- Millorar els accessos i visibilitat de l'interior, per trencar la imatge de tancament.
- Posar aire condicionat per permetre fer les activitats en bones condicions i durant tot l'any, ja que a partir del mes de maig es complica per la calor que fa.
- Programació dissenyada per veïns i entitats.
- El Casal al carrer: sortir de les parets de l'edifici i visualitzar/-se fora de l'espai tancat, realitzar activitats a l'aire lliure i obertes a tothom per projectar-se més enllà de les persones ja usuàries del casal, participar en activitats d'altres, organitzar una mostra d'entitats, grups, etc.
- Organitzar el Dia del Casal que obri portes i convidi a nova gent i entitats de tot el municipi a acostar-se per conèixer-lo o fer activitats.
- Fer difusió i coordinar les activitats amb les escoles i les AMPAs.
- Trobades en el centre per organitzar xerrades d'interès general.
- Incorporar activitats per que escoles i famílies vinguin i coneguin el centre (El Catàleg Prat Educa, per exemple).
- Incrementar i millorar la difusió posant anuncis a la radio, premsa local i xarxes socials.
- Posar bar o *maquines de vending*, que permeti a les persones prendre alguna cosa junts.
- Disposar de wifi.
- Ampliació dels horaris del centre.

7. Valoració de la sessió

Les persones participants van poder valorar la sessió de treball mitjançant un qüestionari. Els principals trets d'aquesta són:

